

Vetenskapsrådet

Datum:
8 mars 2021

Diarienummer:
3.4-2021-00568

Handläggare:
Monica Svantesson

utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Redovisning av verksamhet 2020 inom forskningsprogrammet om rasism

Bakgrund

Vetenskapsrådet i samråd med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) bedriver på regeringens uppdrag sedan 2016 ett forskningsprogram om rasism omfattande 20 mkr per år. Samrådet har hitintills innefattat förberedelser inför utlysningarna av projektbidrag inom programmet under 2016 och 2019, inhämtande av förslag till bedömarpanelerna, samt förberedelser inför en gemensam konferens inom programmet våren 2020. Vid Vetenskapsrådet är forskningsprogrammet delegerat från styrelsen till ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap.

Beviljade bidrag

Den första utlysningen om fleråriga projektbidrag inom programmet skedde 2016, med en ram på 80 mkr fördelat på fyra år (2016–2019). Totalt beviljades då 17 projektbidrag om vardera tre till fyra år. Senast i mars 2022 ska samtliga dessa bidrag vara ekonomiskt och vetenskapligt återrapporterade.

En andra utlysning av medel inom programmet skedde under perioden 13 februari till 19 mars 2019, med en ram på 71 mkr fördelat på fyra år (2019–2022). Även denna gång utlystes projektbidrag och temat för utlysningen var ”forskning om rasism och diskriminering”. I utlysningen inkom 79 ansökningar, varav 18 beviljades bidrag i två till fyra år. Av projektledarna var 10 kvinnor och 8 män. Medelbidragsbeloppet per år var 1 225 tkr och det totala medelbidragsbeloppet var 4 180 tkr. Det totala bidragsbeloppet för perioden 2019–2022 uppgick till 71 074 tkr. Medelbidragslängden uppgick till 3,2 år.

De bidrag som beviljades vid utlysningen 2019 omfattar en bred sammansättning av ämnen inom samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning med inriktning på frågor om rasism och diskriminering: bildkonst, historia, juridik, kulturstudier, medievetenskap, psykologi, sociologi, studier av offentlig förvaltning, tvärvetenskapliga studier inom samhällsvetenskap, samt övrig annan

samhällsvetenskap. De frågeställningar som behandlas är: användningar av termerna ras och rasism på internet och sociala medier; rasism och diskriminering bland unga; etnisk diskriminering i rättsliga sammanhang; rasdiskriminering hos svenska etniska minoriteters ungdomar; konsumtion, vardagsrasism och vardagsmotstånd; diskriminering bland offentliga tjänstemän; hur medicinsk forskning, policy och klinisk praktik hanterar etniska skillnader i hälsa; genusperspektiv på legitimitet i migrations- och asylprocesser; svensk rasforskning från 1930- till 1970-tal; hushållsarbete och postkolonial rasism; kvinnors erfarenheter av islamofobi; sociala normer, implicit bias och diskriminering; inkludering och exkludering på arbetsmarknaden; antirasistisk aktivism i datafieringens tidsålder; invandring och normalisering av rasism i Sverige 2010-2022; ensamkommande minderårigas asylprocesser; förhistoria, ras och instruktioner för "vetenskapligt" resande, ca 1750–1850; samt det högerextrema metapolitiska projektet i digitaliseringens tidevarv.

Konferens om rasism

För att svara mot uppdragets förväntan om ett sammanhållet forskningsprogram genomförde Vetenskapsrådet i samarbete med Forte i oktober 2020 en vetenskaplig konferens med namnet ”*Research on Racism and Discrimination: Where Are We and Where Are We Heading?*” Konferensen, som hölls digitalt, riktade sig i första hand till forskare som beviljats medel inom ramen för forskningsprogrammet. Syftet var dels att presentera resultat och lärdomar från de projekt som genomfördes inom programmet 2016–2019, och dels att ge de forskare som beviljats medel för perioden 2019–2022 möjlighet att redogöra för sin planerade forskning, samt dessutom ge de deltagande forskarna möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter och perspektiv. Utöver presentationer från beviljade forskare deltog även två keynote speakers, Ann Phoenix och Alastair Bonnett, båda internationellt framstående rasismforskare. Sammantaget innebar presentationer och keynote speakers att konferensen framgångsrikt kunde avhandla forskningsfronten vad gäller forskning om rasism. Sammanlagt var 56 deltagare anmälda till konferensen.

Sven Stafström
Generaldirektör

Kopia till:
m.registrator@regeringskansliet.se
info@levandehistoria.se